

Samenwerken aan suïcidepreventie

Versterken samenhang in preventie – training - behandeling

Symposium 10 09 2018

Doelgroep

World Suicide Prevention Day 10 september 2018

- Locatie** Louis Hartlooper Complex, Tolsteegbrug 1, 2512 ZN Utrecht
- Kosten** de kosten voor dit symposium inclusief lunch en borrel zijn: € 175,- p.p.
- Accreditatie** wordt aangevraagd bij de NVvP, RSV, V&VN, SKJ en FGzPT

Een einde maken aan suïcides en het lijden door suïcidaal gedrag

Om het aantal suïcides te verminderen is er preventie op velerlei terreinen nodig. Betere scholing voor hulpverleners, betere zorg, meer gerichte behandeling, meer training van gatekeepers, betere veiligheid bij risicoplaatsen, lastigere toegankelijkheid creëren van middelen waarmee je kunt suïcideren, betere herkenning en behandeling etc. Wat kan anders, wat moet beter? Ook zijn er veel wetenschappelijke ontwikkelingen op het gebied van preventie van suïcidaal gedrag. Bovendien zijn naast en ervaringsdeskundigen belangrijk: hoe denken zij en wat vinden zij nodig? Over bovenstaande gaan we graag in gesprek tijdens dit symposium waar belangrijke spelers van suïcidepreventie in Nederland aanwezig zijn. Werken aan een toekomst met betere preventie, eerdere signalering en betere behandeling kan alleen als we het samen doen!

Samen suïcides voorkomen

De laatste 10 jaar is het aantal suïcides toegenomen. Hoe kunnen we deze stijging naar beneden ombuigen en hoe kunnen we mensen die suïcidaal zijn beter helpen? Op dit symposium wordt het belang van, alsook de ontwikkelingen in, suïcidepreventie vanuit diverse invalshoeken belicht.

Klik hier voor:

- ▶ [Programma](#)
- ▶ [Meet the experts](#)
- ▶ [Routebeschrijving](#)

Aanmelden

Terug

Samenwerken aan suïcidepreventie

Doelgroep

Dit symposium richt zich op:

- hulpverleners van verschillende disciplines
- naasten
- onderzoekers op het gebied van suïcidepreventie
- managers en bestuurders van (ggz-)instellingen die betrokken zijn bij suïcide preventie
- beleidsmakers, van ministerie tot gemeente
- beleidsbepalers bij zorgverzekeraars

Klik hier voor:

- ▶ Programma
- ▶ Meet the experts
- ▶ Routebeschrijving

Aanmelden

Verder

- 08.45 Inloop en registratie
- 09.30 **Opening en introductie door dagvoorzitter,**
Remco de Winter, psychiater en specialismeider Acuat bij ggz-instelling Parnassia Groep. Nederlandse vertegenwoordiger voor de Internationale Association for Suicide Prevention, senior-onderzoeker Vrije Universiteit Amsterdam
Korte presentatie over noodzaak samenwerken aan suïcidepreventie
- 09.45 **Terugblik suïcidepreventie en vooruitblik**
Ad Kerkhof, hoogleraar klinische psychologie, psychopathologie en suïcidepreventie aan de Vrije Universiteit Amsterdam
- 10.05 Aansluitend zijn er **10 korte pitches** van bevrogen mensen:
- De generieke module suïcidaal gedrag**
Vos Beerthuis
  - Mobiele applicaties als tool voor suïcidepreventie: de CASPAR-studie**
Chani Nuij
  - Verbinding laat leven!**
Monique Brans
  - Verminderen van suïcidale intrusies met oogbewegingen**
Jaël van Bentum
  - Betekenis van suïcidaal gedrag in persoonlijk herstel**
Arjan van den Berg
- 10.55 **Pauze**
- 11.25 **Vervolg pitches:**
- Het gezamenlijke vangnet**
Roald van der Valk en Laura Boelsma
  - Suïcideonderzoek in Nederland**
Renske Gilissen
  - Aanbevelingen van nabestaanden openen je ogen**
Ida Bontius
  - Een maatschappelijke perspectief op suïcide en suïcide voorkomen**
Diana van Bergen
  - Een netwerkbenadering van het suïcidale proces**
Derek de Beurs
- 12.15 **Muziektheatervoorstelling 'Oploskoffie'**
Eva Nagel
- 12.45 Lunch
- 13.45 **Ronde 1**, keuze uit 6 deelsessies Meet the Experts
14.45
- 15.00 **Ronde 2**, keuze uit 6 deelsessies Meet the Experts
16.00
- 16.15 **Afronding met politicus**
- 16.45 **Aansluitend drankje**
17.30

Klik hier voor:

- ▶ Programma
- ▶ Meet the experts
- ▶ Routebeschrijving

Aanmelden

Ronde 1:

1. Film: In het hoofd van mijn zusje

Ingrid Kamerling, filmmaker en psycholoog, werkzaam bij GGZ Lievegoed, onderdeel van de Parnassia Groep

De prijswinnende documentaire 'In het Hoofd van mijn zusje' is een indringend portret over de zus van Ingrid Kamerling die leed aan angsten en keuzestress en uiteindelijk op 24-jarige leeftijd een einde aan haar leven maakt. Na afloop is er gelegenheid voor een korte nabespreking met de filmmaker.

Zie voor meer informatie en de trailer: <http://vivianvivian-film.com/>

2. Subdifferentiëren van suïcidaal gedrag

Remco de Winter, psychiater en Specialismeleider Acut bij ggz-instelling Parnassia Groep. Nederlandse vertegenwoordiger voor de Internationale Association for Suicide Prevention, senior-onderzoeker Vrije Universiteit Amsterdam

Marieke de Groot, senior-onderzoeker Vrije Universiteit Amsterdam/UMCG en werkzaam bij de crisisdienst van Lentis.

Remco de Winter heeft met Marieke de Groot en anderen op basis van klinische ervaring en vanuit een wetenschappelijke achtergrond een differentiatie-model voor suïcidaal gedrag ontwikkeld. Deze typen van suïcidaal gedrag zijn op basis van:

1) perceptuele desintegratie, 2) primair depressieve cognitie, 3) psychosociale "entrapment" en 4) inadequate communicatie en coping.

Tijdens de workshop zal het model worden gepresenteerd en aan de hand van casuïstiek verder uitgelegd worden!

Klik hier voor:

▶ Programma

▶ Meet the experts

▶ Routebeschrijving

Aanmelden

3. Bondgenootschap hulpverleners en naasten

Menno van Leeuwen, voorzitter Ivonne van de Ven Stichting

Nabestaanden laten regelmatig weten dat bij steun en zorg voor hun suïcidale dierbare te weinig sprake was van informatie, samenwerking of bondgenootschap tussen hen en hulpverleners. Zij zeggen dat het mogelijk levensreddend had kunnen zijn als dat bondgenootschap wel tot stand was gekomen. Na een korte inleiding en verhalen over samenwerking die nabestaanden met de Ivonne van de Ven Stichting gedeeld hebben, wordt er gewerkt in subgroepen. Good practices zullen geïnventariseerd en gedeeld worden om de do's and don'ts te benoemen in de samenwerking tussen hulpverleners en naasten van iemand met suïcidaal gedrag. Bewustwording van het belang van bondgenootschap tussen naasten en hulpverleners, staat centraal.

4. Suïcidepreventie: bouwen aan hoop

René den Haan is gezondheidszorgpsycholoog, werkt in de ouderenpsychologie/psychiatrie (Kennemerhart en GGZ inGeest), is docent aan instellingen voor postacademisch onderwijs en geeft trainingen in oplossingsgerichte therapie, suïcidepreventie en het optimaliseren van de interactie tussen patiënten en behandelaars. Tevens is hij supervisor/opleider in het kader van de GZ-opleiding. Zie ook www.renedenhaan.nl

Steeds vaker kiezen behandelaars voor positieve, diagnose-overstijgende en autonomie-bevorderende behandelmethoden, zoals de positieve psychologie en oplossingsgerichte gespreksvoering. Hoe kunnen behandelaars voor cliënten en voor hun naasten het contact optimaliseren?

Tijdens de workshop wordt een korte introductie gegeven over de Hoop theorie, is een filmfragment te zien en zal er in subgroepen geoefend worden met vaardigheden om de samenwerking met suïcidale cliënten en hun naasten te verbeteren.

Verder

Terug

Meet the experts

Ronde 1:

5. Suïcidaliteit bij LHBT jongeren

Diana van Bergen en Jennifer de Lange, Rijksuniversiteit Groningen, Afdeling Pedagogische Wetenschappen en Onderwijskunde

Nederland kent internationaal een hoge mate van acceptatie van seksuele- en gender diversiteit gelet op de houding van de algemene bevolking en de mate van rechtsgelijkheid.

Echter, lesbische, homo- en biseksuele (LHB) jeugd doen 3 tot 5 keer vaker een suïcidepoging dan heteroseksuele jongeren; transgender (T) personen hebben 5 tot 10 maal zo vaak suïcidale gedachten. Stress over hun seksuele- en genderidentiteit speelt hierbij een belangrijke rol.

Op dit moment wordt er aan de Rijksuniversiteit Groningen een web-based interventie ontwikkeld ter voorkoming van suïcidaliteit onder LHBT-jongeren in samenwerking met professionals en vrijwilligers in de gezondheidszorg, LHBT-jongeren en hun ouders, welke gebaseerd is op bestaande effectieve online en face-to-face modules. In de workshop worden deelnemers bekend gemaakt met de achtergronden van suïcidaliteit bij LHBT jongeren en worden zij uitgenodigd om te brainstormen over onmisbare elementen voor een succesvolle web-based interventie voor deze groep.

6. SuNa; nazorg na een suïcidepoging

Diane Blommestijn, Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige, Projectleider / Casemanager SuNa Plus, werkzaam bij de afdeling SuNa (Suïcidepoging Nazorg) binnen de Parnassia Groep

Angelique van Ravesteijn, Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige, ook bij de afdeling SuNa

Laura Boelsma

In navolging op het succes van 10 jaar SuNa (Suïcidepoging Nazorg) voor jongeren (t/m 27jr) zijn we sinds november 2017 gestart met het project SuNa Volwassenen. SuNa biedt nazorg na een suïcidepoging of ernstige zelfbeschadiging en ondersteunt en begeleidt cliënten naar passende en nodige zorg. De workshop zal zowel een informatief als een interactief element bevatten.

Klik hier voor:

- ▶ Programma
- ▶ Meet the experts
- ▶ Routebeschrijving

Aanmelden

Verder

Dit symposium wordt georganiseerd ter gelegenheid van World Suicide Prevention Day. In 2018 is het thema vanuit de internationale Association for Suicide Prevention (IASP) 'Working together to Prevent Suicide'

Ronde 2:

1. Film: In het hoofd van mijn zusje

Ingrid Kamerling, filmmaker en psycholoog, werkzaam bij GGZ Lievegoed, onderdeel van de Parnassia Groep

De prijswinnende documentaire 'In het Hoofd van mijn zusje' is een indringend portret over de zus van Ingrid Kamerling die leed aan angsten en keuzestress en uiteindelijk op 24-jarige leeftijd een einde aan haar leven maakt. Na afloop is er gelegenheid voor een korte nabespreking met de filmmaker.

Zie voor meer informatie en de trailer: <http://vivanvivan-film.com/>

2. Suïcidaliteit als vreemdgaan met de dood

Mieke Hartgers, klinisch psycholoog/specialismeleader Systeemtherapie en consultatie bij PsyQ Parnassia Groep

Een recente review van systeemgerichte interventies bij suïcidaliteit (Laura M. Frey, 2017) geeft te zien dat bij volwassenen hiernaar nauwelijks onderzoek is te vinden.

Suïcidaliteit van volwassenen wordt nog steeds vooral als individueel probleem benaderd, al zeggen alle richtlijnen dat het van belang is de naasten te betrekken. Maar wat houdt die aanbeveling in de praktijk eigenlijk in?

De workshop start met een korte inleiding over de onderscheidende principes van systeemgericht behandelen, om vervolgens de aard van suïcidaliteit te differentiëren naar verschillende soorten relationele dynamiek. Een daarvan is die waarbij veel overeenkomsten aan te wijzen zijn met een situatie waarin er binnen de partnerrelatie sprake is van vreemdgaan. Gebruikmakend van interventies die bij relatietherapie na relationele ontrouw zijn ontwikkeld (en soms weer achterhaald), zullen we oefenen met het voeren van een gesprek vanuit deze invalshoek.

Klik hier voor:

- ▶ Programma
- ▶ Meet the experts
- ▶ Routebeschrijving

Aanmelden

Een en ander word verlichtigd met speelfilmfragmenten.

De deelnemers zijn in staat de dynamiek tussen individu en belangrijke anderen na (dreiging van) een suïcidepoging in kaart te brengen om vanuit meervoudige partijdigheid met betrokkenen een gesprek aan te gaan teneinde de ervaren veiligheid van eenieder te vergroten

3. Suïcidepreventie netwerk in de regio Zaanstreek-Waterland

Gerdien Franx, manager 113 Zelfmoordpreventie

Ina Boerema, coördinator suïcidepreventie GGD Zaanstreek-Waterland

Egbert Vis, SPV en trainer suïcidepreventie GGD Zaanstreek-Waterland

Het opzetten van suïcidepreventie netwerken in de regio (Supranet) is een initiatief van 113Zelfmoordpreventie.

In deze workshop laten we zien wat de succesfactoren en de knelpunten bij de implementatie hiervan zijn in een specifieke regio: Zaanstreek-Waterland.

Het programma bestaat uit vijf korte presentaties en aansluitend discussie:

1. Het landelijke initiatief Supranet: 113 Zelfmoordpreventie
2. Ervaringen in de regio: GGD Zaanstreek-Waterland
3. Het belang van ketensamenwerking: GGZ Parnassia
4. Opzetten nazorgtraject en meldpunt in de regio: GGD Zaanstreek-Waterland
5. Samenvatting en lessons learned uit de regio: GGD Zaanstreek-Waterland

We delen ervaringen over de implementatie van een ketenaanpak suïcidepreventie en discussiëren over de vraag hoe suïcidepreventie regionaal ingebed kan worden in een bredere beleidscontext, bijvoorbeeld door het te verbinden met onderwerpen als 'personen met verward gedrag' of 'eenzaamheid', en het tegelijkertijd ook als zelfstandig aandachtsgebied te blijven zien.

Verder

Ronde 2:

4. Suïcidepreventie: bouwen aan hoop

René den Haan is gezondheidszorgpsycholoog, werkt in de ouderenpsychologie/psychiatrie (Kennemerhart en GGZ inGeest), is docent aan instellingen voor postacademisch onderwijs en geeft trainingen in oplossingsgerichte therapie, suïcidepreventie en het optimaliseren van de interactie tussen patiënten en behandelaars. Zie ook www.renedenhaan.nl

Steeds vaker kiezen behandelaars voor positieve, diagnose-overstijgende en autonomie-bevorderende behandelmethoden, zoals de positieve psychologie en oplossingsgerichte gespreksvoering. Hoe kunnen behandelaars voor cliënten en voor hun naasten het contact optimaliseren? Tijdens de workshop wordt een korte introductie gegeven over de Hoop theorie, is een filmfragment te zien en zal er in subgroepen geoefend worden met vaardigheden om de samenwerking met suïcidale cliënten en hun naasten te verbeteren.

5. De CAMS en korte intro

Joëlle Ratsma, kinder- en jeugdpsychiater, Lucertis, Parnassia Groep
Irene van der Laan, trainer Bedrijfsscholing, Parnassia Academie

De CAMS is een wetenschappelijk beproefde methode voor behandeling van suïcidaal gedrag. De CAMS methode gaat uit van intensieve samenwerking met de patiënt en heeft herstelgerichte elementen. De methode is ook als enige behandelmethode beschreven in de net verschenen generieke module suïcidaal gedrag. In deze work-

shop leert u de basisbeginselen en wordt er geoefend met het toepassen van de CAMS. Doel van de workshop is om de basisbeginselen van de CAMS te weten en mogelijk te kunnen toepassen in de praktijk.

6. De essentiële rol van naasten bij suïcidaliteit

Antwan Wiersma, initiatiefnemer Aurora, kenniscentrum voor Zelfdodingspreventie en twee door Aurora uitgenodigde gastsprekers.

Naasten zijn veelal van onschatbare waarde voor suïcidale mensen. In samenwerking met de professionals of juist als er weerstand is tegen hulpverlening kan hun bijdrage het verschil maken.

Aan bod komt:

- Inleiding, wat is Aurora? Voorstellen workshopleiders.
- Presentatie praktijk- en onderzoeksvoorbeelden
- Een specifieke methode om tot elkaar te komen
- Vragen, praktijkvoorbeelden uit het publiek
- De vertaling naar de dagelijkse praktijk

Naasten kunnen een essentiële bijdrage leveren in het ondersteunen van suïcidale mensen. Het doel van de workshop is het zowel naasten als professionele hulpverleners handvatten te geven om tot een duurzame en effectieve samenwerking te komen in geval van levensnood.

Klik hier voor:

- ▶ Programma
- ▶ Meet the experts
- ▶ Routebeschrijving

Aanmelden

Verder

Terug

Aanmelden en routebeschrijving

Aanmelden

Aanmelden voor dit congres kan alleen digitaal www.parnassia-academie.nl/agenda
Na uw aanmelding ontvangt u een bevestiging. Facturatie geschiedt achteraf.

Informatie

congresbureau@parnassiagroep.nl

routebeschrijving en parkeren

www.hartlooper.nl/informatie-contact/bereikbaarheid

Annuleren

Kosteloos annuleren is mogelijk tot 2 weken voorafgaand aan het congres. Na deze periode zijn wij helaas genoodzaakt om de volledige kosten in rekening te brengen. Wij hopen op uw begrip hiervoor.

Dit congres wordt georganiseerd door Remco de Winter, Riet Lochy en Edith Gram van Parnassia Groep.

Klik hier voor:

- ▶ Programma
- ▶ Meet the experts
- ▶ Routebeschrijving

Aanmelden

Verder

Dit symposium wordt georganiseerd ter gelegenheid van World Suicide Prevention Day. In 2018 is het thema vanuit de internationale Associaton for Suïcide Prevention (IASP) 'Working together to Prevent Suïcide'